

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 230 9730

www.ip-rs.si

gp.ip@ip-rs.si

Številka: 007-81/2023/2

Datum: 5. 12. 2023

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
gp.mope@gov.si

ZADEVA: Predlog novega Energetskega zakona (EZ-2) – 137. člen – MNENJE

ZVEZA: vaš e-dopis prejet dne 29. 11. 2023 in priloženo gradivo

Spoštovani,

na podlagi vašega zaprosila, 3. točke prvega odstavka 55. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2) in 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo mnenje Informacijskega pooblaščenca (IP) k prejetemu predlogu 133., 134., 135., 136. in 137. člena novega Energetskega zakona (v nadaljevanju predlog EZ-2), pri čemer se na varstvo osebnih podatkov nanašata zgolj 6. odstavek 136. člena in 137. člen.

IP dokončne presoje obstoja pravnih podlag za posamezne obdelave v mnenju in zgolj na podlagi prejetega in objavljenega gradiva ne more izvesti, saj je to naloga in odgovornost predlagatelja (in v končni fazi upravljavca), zato zgolj iz previdnosti dodajamo, da mora biti glede na 38. člen Ustave vsaka obdelava osebnih podatkov primarno opredeljena z zakonom v skladu z načelom sorazmernosti (in ne podzakonskim aktom kot bi to lahko izhajalo iz 6. odstavka 136. člena) ter da mora biti zakon skladen z ustavnim načelom sorazmernosti in do te mere jasen in enoznačno razumljiv, da ni dvoma o tem, katere obdelave osebnih podatkov določa, za katere namene in kdo je zanje odgovoren.

K 137. členu – povezovanje zbirk in dostop nosilca dodeljevanja spodbud do širokega nabora osebnih podatkov

IP izpostavlja izredno širok nabor podatkov, do katerih bo upravičen dostopati nosilec dodeljevanja spodbud, pri čemer se bodo zbirke povezovale po vzoru obdelave osebnih podatkov v okviru portala e-sociala. Na neustreznost pristopa je IP opozarjal že pri podobni ureditvi pooblastil Eko sklada glede povezovanja zbirk na podlagi 221. člena Zakona o varstvu okolja. Iz gradiva tudi v primeru 137. člena predloga EZ-2 ni razbrati ustreznih utemeljitev za tako široko zastavljeno množično in sistematično obdelavo osebnih podatkov zlasti v 13. točki (povezovanje s centralno zbirko podatkov o otroških dodatkih, denarnih socialnih pomočeh in varstvenem dodatku, ki vsebuje lahko tudi posebne vrste osebnih podatkov) in 14. točki (povezovanje z evidenco o davkih FURS).

Dodatno izpostavljamo nejasno določbo četrtega odstavka 137. člena, ki sploh ne določa nabora osebnih podatkov, ampak uporablja termin »za to potrebni osebni podatki iz obstoječih zbirk podatkov, določenih v zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev«, pri čemer naj bi šlo glede na besedilo predloga zakona za podatke vezane na 'materialni položaj prijavitelja in njegove družine'.

V kolikor se predlagatelj za tako ureditev odloči, ocenjujemo, da bi bilo potrebno pred nadaljnjo obravnavo izvesti oceno učinkov v zvezi z varstvom podatkov, s katero se bo preverila utemeljenost in sorazmernost predvidenih načinov in nabora zbiranja podatkov ter presodilo, kako bodo naslovljena velika tveganja, ki jih takšna zakonska ureditev prinaša. Predlog zakona na primer ničesar ne določa o razmerju med možnostjo oz. obveznostjo, ki je navedena v obrazložitvi k temu členu predloga zakona, da prijavitelj sam posreduje te podatke, in obveznostjo pridobivanja in/ali preverjanja podatkov s strani samih pristojnih organov z neposrednim dostopom do njih preko povezovanja zbirk. V skladu s 24. členom ZVOP-2 je treba izvesti predhodno oceno učinkov v zvezi z varstvom osebnih podatkov že v

fazi priprave predloga predpisa. Na ta način se namreč lahko najboljše in pravočasno analizira vse vidike in vsa tveganja glede posegov v pravice posameznikov. Posledično pa se lahko zato zakonska materija pripravi kakovostno in skladno z Ustavo in sodno prakso. Več na spletni strani IP (<https://www.ip-rs.si/zakonodaja/reforma-evropskega-zakonodajnega-okvira-za-varstvo-osebnih-podatkov/klju%C4%8Dna-podro%C4%8Dja-uredbe/ocena-u%C4%8Dinka-v-zvezi-z-varstvom-podatkov/#a4>).

IP izpostavlja, da se zdi glede na ureditev primerljivega postopka uveljavljanja pravic iz javnih sredstev v ZUPJS predlagana ureditev v 137. členu predloga EZ-2 nesorazmerna zlasti glede:

- **nejasnosti zakonske opredelitve pogojev za dostop oz. situacij, ko se do podatkov dostopa;**
- **odsotnosti ustrezne ureditve obveznega predhodnega informiranja posameznikov v zvezi s tem ali celo pridobivanja soglasja oz. umestitve možnosti prepovedi pridobivanja osebnih podatkov ter omejitev glede pridobivanja določenih občutljivih osebnih podatkov na podlagi 139. člena ZUP;**
- **nejasnosti obsega preverjanih podatkov ter v zvezi s tem tudi določitve 'preverjanih' oseb v teh postopkih, saj med drugim določa, da se preverja podatke o družinskih članih in družinskih razmerjih.**

Po mnenju IP iz predloga zakona ne glede na navedbe, da naj bi bil razlog poenostavitev in skrajšanje postopkov dodeljevanja sredstev, ni razbrati ustreznih in konkretnih utemeljitev (npr. zakaj navedenega ni mogoče doseči z manjšim posegom v zasebnost, zakaj posameznikom ni izrecno dana jasna možnost izbire (ne le preko navedbe smiselne uporabe ZUP), kaj so varovalke ipd.) za tako široko opredelitev pridobivanja in povezovanja zbirk osebnih podatkov.

Zato predlagamo izdelavo predhodne ocene učinkov v skladu s 24. členom ZVOP-2 in posledično ustrezno dopolnitev 137. člena predloga EZ-2 s ciljem zagotavljanja sorazmerne in z Ustavo skladne obdelave osebnih podatkov.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka

Pripravila:

Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica informacijske pooblaščenke